

KS. JACEK BIERNACKI

NAWIEDZENIE FIGURY MATKI BOŻEJ FATIMSKIEJ W DIECEZJI LEGNICKIEJ

Od wieków na całej ziemi Lud Boży żyje najgłębszym przeświadczeniem o wszechpotężnym orędownictwie Maryi, Najświętszej Matki Jezusa Chrystusa, Bogarodzicy Dziewicy. Przyjawszy chrzest w X w., Polska przyjęła chrześcijańskie tradycje kulturalne i religijne. Jednym z głównych elementów kultu religijnego, który pozostawał i pozostaje czynnikiem kulturotwórczym był kult świętych, a zwłaszcza kult Matki Najświętszej. Istnieje wiele zjawisk i faktów w przeszłości Polski, które wskazują, że już od początków chrześcijaństwa aż do dzisiaj pobożność polskiego ludu przejawia wiele cech maryjności¹.

Sobór Watykański II w dokumencie: *Konstytucja o Świętej Liturgii* mówi: „Kościół Święty ze szczególną miłością oddaje cześć Najświętszej Matce Bożej Maryi, która nierozzerwalnym węzłem związana jest ze zbawczym dziełem swojego Syna. W niej Kościół podziwia i wysławia wspaniały Owoc Odkupienia i jakby w przezroczystym obrazie z radością ogląda to, czym cały pragnie i spodziewa się być” (KL 52).

Jednym z przejawów kultu Matki Bożej są nawiedzenia, sanktuaria maryjne, świątynie słynące łaskami otrzymanymi od Boga

---

1 J. FIOŁEK. *Królowa Korony Polskiej*. „Przegląd Kościelny” 1:1902 T. 1. s.

za pośrednictwem Maryi. Przyczyniają się one do szczenia czci i miłości do Chrystusa i Jego Matki – Maryi. Stają się ogniskami dojrzałej pobożności maryjnej. Ulubionym przez Polaków przejawem kultu maryjnego jest cześć oddawania obrazom i figurom Najświętszej Marii Panny w czasie nawiedzenia poszczególnych parafii².

W Polsce do najbardziej znanych peregrynacji należy wizerunek Matki Bożej Częstochowskiej oraz figura Matki Bożej Fatimskiej, która zawędrowała również do naszej Ojczyzny. Przybyła jeszcze przed wojną, ale po wojnie kult Matki Bożej Fatimskiej przyjął się u nas na dobre i to pod różnymi formami. Przede wszystkim zbudowano wiele kościołów pod tym wezwaniem. Figura lub obraz Matki Bożej widnieje w wielu kościołach. Prawie wszyscy katolicy znają pobieżnie historię objawień fatimskich i zapoznali się z orędziem Matki Bożej głoszonym dla całego świata w Cova da Iria. Wprawdzie niektóre umysły – zbyt skłonne do egzaltacji religijnej lub szukające wrażeń apokaliptycznych, niejednokrotnie zniekształcały w swych domysłach treść tego orędzia, doszukując się w nim tego, co straszy, a nie tego co zobowiązuje. Cały nacisk w tym kulcie winien być położony na to, czego Matka Boża Fatimska żąda od świata i czego życzy sobie od nas, a żąda, by wartości nadprzyrodzone wysłużone przez jej Syna zostały ocalone w człowieku, w obecnym potopie zmateralizowanego świata i stale się w nim rozwijały³.

Przyjęły się również w naszej Ojczyźnie fatimskie nabożeństwa ekspijacyjne według wskazań Dziewicy Niepokalanej – w dniu 13 każdego miesiąca od maja do października. Odprawia się je przy wielu kościołach, jak np. u Dominikanów w Krakowie, Pallotynów w Wadowicach, w Krakowie, w Chorzowie, w Kościele św. Floriana itd. Zaraz po wojnie powstały specjalne miejsca pątnicze, ściągające z daleka rzesze pielgrzymów, którzy całą noc trwają na czuwaniu, modląc się i pokutując. Również w czasach współczesnych figura Matki Bożej Fatimskiej pielgrzymuje po

całym świecie, ukazując orędzie Niepokalanej⁴.

Wiemy, że figura Matki Bożej Fatimskiej od 1920 r. czczona w kaplicy objawień w Cova da Iria kilkakrotnie opuszczała sanktuarium. Wielokrotnie pielgrzymowała po Portugalii, odwiedziła również Hiszpanię⁵.

Ta właśnie figura na prośbę Jana Pawła II przybyła do Rzymu, by 25 marca 1984 r. stanąć na Placu św. Piotra. Wobec tej figury Ojciec Święty w jedności z wszystkimi biskupami dokonał poświecenia świata, a szczególnie Rosji Niepokalanemu Sercu Maryi⁶.

Od dnia uznania przez Kościół prawdziwości objawień fatimskich, wykonano wiele podobizn pierwszej cudownej figury. Wyruszyły one w różne części świata, a cztery z nich otrzymały misję pielgrzymowania po różnych krajach i przypomnienia o wezwaniach Matki Najświętszej.

W 1978 r. Polska była jednym z wielu krajów mających gościć figurę pielgrzymującej Dziewicy z Fatimy w ramach tzw. Światowej Pielgrzymki Pokoju, podczas której Matka Boża Fatimska odwiedziła między innymi Japonię, Izrael, Włochy, Francję i Portugalie. Przyłot cudownej figury na lotnisko Okęcie w Warszawie doprowadził do pojawienia się w Polsce słynnej „Nieobecnej Madonny”, która miała odegrać ogromną rolę w zwycięskiej walce Kościoła z władzą komunistyczną⁷.

Kiedy 5 maja 1978 r. odrzutowiec „Królowa Świata”, na którego pokładzie znajdowała się figura Matki Bożej Fatimskiej, wylądował na lotnisku w Warszawie, odprowadzono samolot na odległy, nie używany pas startowy. Władze dowiedziały się z Radia Watykańskiego o pielgrzymce pokoju, w którą wyruszyła Matka Boża Fatimska i postanowiły nie dopuścić do planowanego nawiedzenia. Przybycie figury wzbudziło najwyższy niepokój w kołach rządowych. Wprawdzie zezwolono wszystkim opuścić samolot, ale figura została zamknięta w kabinie pilota, a uzbrojeni

ALKB). Akta nawiedzenia. T. III.

3 J. DROZD. *Orędzie Niepokalanej*. Kraków 1990 s. 91.

strażnicy zaciągnęli na trzy dni i nocę wartę przy samolocie⁸.

Fatima jest miejscem, gdzie w 1917 r. Matka Najświętsza objawiła się trojgu małych dzieci i powiedziała im o wielkim zagrożeniu świata z powodu ludzkich grzechów. Wzywała wszystkich do pokuty, nawrócenia i modlitwy, a szczególnie do odmawiania różańca świętego.

Objawienia fatimskie wkrótce stały się znane wielu ludziom. Do Fatimy przybywają pielgrzymi z całego świata, a orędzie Matki Boskiej Fatimskiej jest coraz bardziej aktualne i winno wstrząsać sumieniami.

Na niezwykle znaczenie objawień fatimskich wskazują papieże. Do Fatimy pielgrzymował Ojciec Święty Paweł VI, a zwałaszcza Jan Paweł II, który jest wielkim czcicielem Matki Boskiej Fatimskiej i żywi przekonanie, że Ona uratowała mu życie podczas zamachu na placu św. Piotra w Rzymie dnia 13 maja 1981 r.

Przed wejściem w trzecie tysiąclecie chrześcijaństwa, od października 1995 r. figura Matki Boskiej Fatimskiej nawiedzała poszczególne diecezje naszego kraju. Wszędzie była witana entuzjastycznie przez tysięczne rzesze wiernych, a Jej orędzie wzywające do pokuty, nawrócenia i modlitwy różańcowej odbijało się głośnym echem w wielu polskich sercach⁹.

W dniach od 20 do 27 lipca 1996 r. Matka Boska w znaku figury fatimskiej nawiedzała diecezję legnicką. Było to jakby Jej zjawienie się wśród nas, by przekazać nam ważne orędzie. Wierni diecezji legnickiej przywitali Ją jak Matkę zatroskaną o nasze zbawienie i zatroskaną o losy współczesnego świata. Figura fatimska przebywała najpierw w stolicy diecezji, w piastowskiej Legnicy. Wierni witali Matkę Bożą w katedrze legnickiej w sobotę dnia 20 lipca 1996 r. o godz. 17.00. Figura przebywała w świątyni katedralnej do poniedziałku 22 lipca 1996 r., a następnie odwiedziła jeszcze inne miasta naszej diecezji, aby wierni z poszczególnych dekanatów i parafii mogli według ustalonego porządku pielgrzy-

4 *Tamże*. s. 141.

5 *Tamże*. s. 156.

mować do tych miast na spotkanie z Niepokalaną.

W czasie przebywania figury w legnickiej katedrze, na spotkanie z Matką Zbawiciela pielgrzymowali wierni z dekanatów: Legnica Wschód, Legnica Zachód, Prochowice, Jawor, Złotoryja, Chojnów, Gościszów, Strzegom.

W poniedziałek dnia 22 lipca figura fatimska została przewieziona do Lubina, do kościoła pw. św. Maksymiliana Kolbe na Przylesiu. Do tej świątyni pielgrzymowali wierni miasta Lubina oraz dekanatów: Lubin, Ścinawa, Polkowice, Chocianów. We wtorek dnia 23 lipca z Lubina, z krótkim zatrzymaniem się w Chojnowie o godz. 13.30, figura została przewieziona o godz. 17.00 do kościoła pw. Wniebowzięcia NMP w Bolesławcu Śl. Do Bolesławca zostali zaproszeni wierni dekanatów: Bolesławiec Wschód, Bolesławiec Zachód, Węgliniec. Dnia 24 lipca o godz. 17.00 figura odwiedziła nadgraniczny Zgorzelec, gdzie spotkali się z Matką Bożą wierni dekanatów: Zgorzelec, Lubań Śl. i Leśna. W czwartek dnia 25 lipca statua Matki Boskiej Fatimskiej została przewieziona, z krótkim zatrzymaniem w Lubaniu Śl. o godz. 13.30, do Jeleniej Góry. O godz. 17.00 mieszkańcy Jeleniej Góry powitali figurę Matki Boskiej Fatimskiej przy kościele Podwyższenia Krzyża Świętego, po czym o godz. 21.30 nastąpiła uroczysta procesja z figurą Matki Boskiej do kościoła św. Erazma i Pankracego. W Jeleniej Górze spotkali się z Matką Bożą wierni z dekanatów: Jelenia Góra Wschód, Jelenia Góra Zachód, Gryfów Śl., Lubomierz, Mysłakowice, Świerzawa. W piątek dnia 26 lipca figura Matki Boskiej została przewieziona, z krótkim zatrzymaniem się o godz. 14.00 w Kamiennej Górze, do parafii św. Aniołów Stróżów w Wałbrzychu. O godz. 17.50 uczcili Matkę Bożą wierni z dekanatów: Wałbrzych Północ, Wałbrzych Południe, Kamienna Góra Wschód, Kamienna Góra Zachód, Głuszyca. W sobotę 27 lipca o godz. 11.00 nastąpiło pożegnanie figury fatimskiej w parafii pw. Podwyższenia Krzyża Świętego na wałbrzyskim Podzamczu. Następnie, po krótkim zatrzymaniu się w Strzegomiu o godz. 13.30, statua Matki Boskiej została przewieziona do archidiecezji wrocławskiej¹⁰.

Biskup legnicki Tadeusz Rybak, w liście pasterskim poprzedzającym nawiedzenie kopii figury Matki Bożej Fatimskiej w diecezji legnickiej napisał między innymi: „Zachęcam gorąco Was wszystkich umiłowani diecezjanie, byście pod przewodnictwem waszych duszpasterzy licznie gromadzili się przy figurze fatimskiej i z pokorą przyjęli orędzie Matki Boskiej, wzywające nas do nawrócenia, pokuty i modlitwy różańcowej. Niech czas pobytu Matki Boskiej w znaku Jej fatimskiej figury doprowadzi do głębokiego zastanowienia się nad stanem duszy każdego z nas. Niech dopomoże do wejścia na drogi Bożych przykazań i umocni naszą wierność Chrystusowi i Kościołowi świętemu. Każdemu z nas, naszemu społeczeństwu potrzebne jest nawrócenie i pokuta, byśmy zachowali wierność Chrystusowi i zbudowali lepszą przyszłość Polski. Niech czas tej modlitwy będzie również przygotowaniem do spotkania w przyszłym roku z Ojcem Świętym oraz przygotowaniem na wejście w trzecie tysiąclecie chrześcijaństwa. Zapraszam Was wszystkich do pielgrzymowania do miejsca pobytu figury fatimskiej. Kapłanów proszę i zobowiązuję, by wiernych przygotowali na spotkanie z Matką Najświętszą; by na czas nawiedzenia figury fatimskiej w diecezji legnickiej przerwali swoje urlopy i pełnili posługę w konfesjonałach oraz przewodniczyli wiernym w czasie pielgrzymowania. Niech brzmi w naszych duszach hasło związane z peregrynacją Matki Boskiej Krzeszowskiej: «Z Maryją w trzecie tysiąclecie – Kościół żywy w rodzinie, parafii, diecezji, narodzie»! Siostry i Bracia, każdego z Was i całą naszą diecezję polecam opiece Matki Boskiej przybywającej do nas w znaku figury fatimskiej i na czas owocnego spotkania z Maryją z serca błogosławię”¹¹.

Każde nawiedzenie pociąga za sobą pewne zobowiązania. Dlatego również nawiedzenie Matki Bożej Fatimskiej, nie tylko w diecezji legnickiej, ale w całej Polsce, wzywa do nawrócenia ku

---

6 *Tamże*. s. 133.

7 ALKB. *Akta nawiedzenia*. T. III.

8 *Tamże*.

Bogu, Kościołowi i Ewangelii. Pomimo że objawienia fatimskie zakończyły się, Matka Najświętsza nie przestaje nas wzywać do codziennego odmawiania różańca świętego. Niepokalana wskazuje na różaniec jako na modlitwę, która może przemienić ludzkie serca i wyzwolić z niewoli szatana.

Modlitwa różańcowa ma bowiem moc nie tylko zmienić nasze osobiste życie, ale także umocnić wiarę w naszych rodzinach, a Polskę znowu uczynić królestwem Matki Zbawiciela. Dlatego niejednokrotnie wierni prosili Najświętszą Bogarodzicę – Królowę Różańca Świętego o łaskę świętości, abyśmy umieli przyjąć otwartym sercem Jej orędzie wzywające nas do życia w świętości. W wielu parafiach naszej diecezji spędzony czas na wspólnej modlitwie ma nam ciągle przypominać orędzie, które Matka Boża do nas kieruje. To orędzie to nic innego, jak wielka troska o nas, nasze zbawienie i chwałę Jezusa Chrystusa. Na zakończenie wizyty w wielu parafiach składano przyrzeczenia, że wierni będą czynić wszystko, aby wypełniać apel skierowany w tych godzinach do nas¹². Swoje zobowiązania, jak również całej parafii, złożył ks. prałat Wiesław Migdał, mówiąc: „Będę rozszerzał nabożeństwo do Niepokalanego Serca w pierwsze soboty miesiąca w swojej parafii i sercach wiernych. Często będę dusze nasze oczyszczał w sakramencie pokuty i przyjmował Komunię św. wynagradzającą. Modlitwą różańcową oplatał będę całą parafię. Niech wszyscy wierni, rodziny, młodzież i dzieci przez ten wieniec modlitwy różańcowej wypraszają dla świata, Ojczyzny, parafii i nas samych nawrócenie, głęboką wiarę i pokój na ziemi, a nagrodę nieba w wieczności”¹³. Następnie ks. prałat Wiesław Migdał zawierzył Matce wszystkich zgromadzonych i tych, którzy w ciągu tych godzin oddali Jej pokłon: „Zawierzamy Ci Niepokalana Matko naszych rodziców, rodzeństwo i wszystkich tych, którzy stanęli na drodze naszego życia. Pragnę

---

9 L. KACZMAREK. *Pielgrzymująca Pani Fatimska*. Warszawa 1995 s. 42.

10 ALKB. *Akta nawiedzenia*. T. III.

zawierzyć Ci całą parafię: dzieci, młodzież, dorosłych, rodziców, ludzi utrudzonych życiem, chorych, staruszków, cierpiących, a przede wszystkim pragnę zawierzyć Tobie Matko wszystkich obojętnych i zatwardziałych na sprawy Boże. Dlatego jako swoje zobowiązania w dziedzinie duchowej przyrzekam, że w każdą pierwszą sobotę miesiąca będę odprawiał Mszę św. o godz. 10.30 ku czci Najświętszej Marii Panny Fatimskiej, a po niej różaniec fatimski. W dziedzinie materialnej jak najszybciej ukończyć budowę nowej świątyni¹⁴.

W wielu parafiach diecezji legnickiej po nawiedzeniu figury Matki Bożej Fatimskiej wzrosła duchowość wspólnot. Świadczyła o tym bardzo duża ilość osób uczestniczących w powitaniu, na modlitwie i pożegnaniu figury Matki Fatimskiej, jak również duża ilość osób, która przyjęła Pana Jezusa w Komunii św. do swojego serca. Dużo osób skorzystało z sakramentu pokuty, powstało wiele stowarzyszeń i wspólnot, takich jak: Stowarzyszenie Rodzin Katolickich, Akcja Katolicka, Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży, Koło Żywego Różańca, Zespół Charytatywny, Straż Honorowa Najświętszego Serca Pana Jezusa, Odnowa w Duchu Świętym, Stowarzyszenie Krwi Chrystusa, Towarzystwo Przyjaciół Wyższego Seminarium Duchownego. Nawiedzenie w bardzo wielu przypadkach było również okazją do uregulowania małżeństw niesakramentalnych. Dla wielu ludzi było to przebudzenie duchowe¹⁵. W wielu wspólnotach wprowadzono nabożeństwa fatimskie. Przykładem może być katedra legnicka, w której każdego 13. dnia miesiąca sprawowany jest pod przewodnictwem ks. prof. dr hab. Józefa Swastka różaniec fatimski, który gromadzi wielu czcicieli Matki Bożej z Legnicy, jak również z innych okolic¹⁶. Przykładem może być również przyrzeczenie złożone przez ks. prałata Jana Mycka, który zwracał się w takich oto słowach do Pani Fatimskiej: „Fatimska Pani, Matko miłosierdzia, Królowo

---

11 *List pasterski Biskupa Legnickiego z okazji Nawiedzenia Figury Matki Boskiej Fatimskiej w Diecezji Legnickiej w dniach 20 – 27 lipca 1996 r.* „Le-

nieba i ziemi, Ucieczko grzeszników! Poświęcamy się Twojemu Niepokalanemu Sercu w sposób szczególny. Przez ten fakt poświęcenia się, odnawiamy razem z Tobą i przez Ciebie wszystkie przyrzeczenia chrzcielne i zobowiązujemy się do życia w duchu ewangelicznego nawrócenia. Wyzbywamy się miłości własnej, nie godzimy się z tym światem na żaden kompromis, abyśmy ciągle pozostawali do Twojej wyłącznie dyspozycji i – tak jak Ty – stale wypełniali wolę Ojca niebieskiego. Poza tym zawieramy Tobie, o najlepsza i najmiłociwsza Matko, całe nasze istnienie i całe nasze powołanie chrześcijańskie. W tym rozstrzygającym momencie, który ciąży nad światem, Ty jesteś znakiem zbawienia. Chcemy ukierunkować nasze życie według Twoich pragnień, w duchu pokuty, modlitwy. Chcemy gorliwie uczestniczyć we Mszy św., apostołować, nabożnie odmawiać każdego dnia różaniec i w duchu Ewangelii prowadzić życie pełne gotowości do ponoszenia ofiar. Pragniemy być zdolni do przebaczenia i zadośćuczynienia. Całemu światu pragniemy dawać przykład cnotliwego i czystego życia chrześcijańskiego. W warunkach różnorodnego sprzeciwu wobec papieskiej posługi nauczycielskiej i pasterskiej, która jest fundamentem Kościoła, pragniemy zachować wierność Ojcu Świętemu w jedności z biskupami i kapłanami. Pod Twoją obroną macierzyńskiej opieki pragniemy być apostołami wspólnotowości, modlitwy i miłości tak bardzo potrzebnej dziś papieżowi, błagając o szczególną nad nim opiekę. Przyrzekamy Tobie modlić się za wszystkich ludzi i – o ile to tylko będzie dla nas możliwe – za tych, którzy się z nami stykają, prowadząc ich nieustannie do Ciebie i rozbudzając w nich nabożeństwo do Twojego Niepokalanego Serca. Kiedy zalew bezbożnictwa ograbił wielu ludzi z wiary, kiedy profanacja sięga aż po świątynie Boże, a zło i grzech coraz bardziej zalewają świat, pełni ufności ośmielamy się wznosić nasz wzrok ku Tobie, o Matko Jezusa i nasza można i litościwa Matko, błagając znów Ciebie o ra-tunek dla wszystkich Twoich dzieci o łaskawa, o litościwa, o słodka

Panno Mario¹⁷.

Cześć Najświętszej Maryi Panny należy do kultu chrześcijańskiego¹⁸. Kult Najświętszej Maryi Panny ma swoją ostateczną przyczynę w woli Boga, który dokonuje wszystkiego według planu miłości (por. J 4, 7-8). Bóg miłował Ją i uczynił Jej wielkie rzeczy (por. Łk 1, 49), umiłował Ją ze względu na siebie, umiłował Ją ze względu na nas, dał Ją sobie samemu, dał Ją nam (Łk 1, 49). Religijność społeczeństwa polskiego ma duży związek z kultem Matki Bożej. Wśród niezwykłych miejsc zaznaczonych obecnością Niepokalanej, zupełnie wyjątkową rolę zajmuje Fatima. Powodów przemawiających za tą wyjątkowością można wyliczyć wiele. Objawienia fatimskie zostały potwierdzone przez Kościół i są przez niego popierane. Można je nazwać przewodnikiem po współczesnej epoce. Na naszych oczach spełniają się bowiem kolejne proroctwa wypowiedziane przez Panią z Fatimy. Poza tym, objawienia te pozostają ściśle związane z najnowszymi dziełami papieżstwa, szczególnie z osobą Jana Pawła II, którego pontyfikat nazywamy „pontyfikatem fatimskim”¹⁹.

DIE HEIMSUCHUNG DER FIGUR DER GOTTESMUTTER VON FATIMA IN DER DIÖZESE LIEGNITZ

Z u s a m m e n f a s s u n g

Die Erscheinungen der Gottesmutter in Fatima sind allen Christen bekannt. Nach Fatima pilgern Gläubige aus aller Welt und die Mariens Botschaft aus Fatima ist immer aktuell. Die Figur der Muttergottes von Fatima hatte schon oftmals die Erscheinungskapelle in Cova da Iria verlasst. Einige Male pil-

¹² ALKB. *Akta nawiedzenia*. T. III.

¹³ Archiwum Parafialne parafii pw. św. Maksymiliana Marii Kolbe w Lubinie.

gerte sie durch Portugal, hat auch Spanien besucht. Auf die Bitte des Papstes Johannes Paul II. hat sie am 25. 03. 1984 Peters Platz in Rom besucht. Bevor das ganze Christentum ins dritte Jahrtausend einkam, hat die Figur von Fatima auch polnische Diözesen heimgesucht. In den Tagen 20-27. 07. 1996 hat sie die Diözese Liegnitz besucht. Die Peregrination dieser verehrten Figur traf sich mit großem Glaube unter Diözesianer. Dieser lebendige Glaube, verwurzelt in marianischer Frömmigkeit, hat mit Kraft die christliche Prägung des niederschlesieschen Volkes bestätigt.

Thum. Ks. Janusz Misiewicz